The Myanmar Chronicle

လစဉ်အထူး

အတွဲ ၁၊ အမှတ် ၃၊ မေ ၂၀၀၄

Home
စာစဉ်
ဘာသာ (Language)
ဆက်သွယ်ရန်
အကြောင်းအရာ
Downloads

ADDA Systems
Software Development
That we are able is your advantage

Shwe Dream .com

MYANMARBIBLE.NET

Visitors Since 1st March 2004

How do you know about us?

- from search engines
- from emails
- from advertisements
- from friends

Submit

မြန်မာနိုင်ငံသည် ဆေးလိပ်နှင့်ဆေးရွက်ကြီးထွက်ပစ္စည်းများသောက်သုံးမှုထိန်းချုပ်ရေး အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာကွန်ဗင်းရှင်းကို ၂၀၀၄ခုနှစ် ဧပြီလ ၂၀ရက်တွင် အတည်ပြုလိုက်ပြီဖြစ်ရာ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံများတွင် ထိုသို့အတည်ပြုထားပြီးဖြစ်သည့် ၁၁ နိုင်ငံမြောက် ဖြစ်လာသည်။

‘‘မြန်မာနိုင်ငံ ဆေးလိပ်ကင်းဝေးရေး စီမံချက်’’

ဆေးလိပ်၏ လက်ရှိအခြေအနေနှင့် အနာဂတ်အလားအလာ ရှုမြင်ချက်

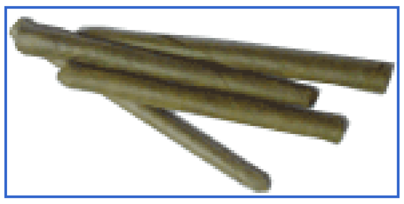

စစ်တမ်းကောက်ယူလေ့လာခဲ့သည့် ကျောင်းသား အရေအတွက် ၄၅၂၁ တွင် ယောကျ်ားလေး များ၏ ၃၇.၃%နှင့် မိန်းကလေးများ၏ ၄.၇%သည် ဆေးလိပ် သောက်သုံး သူများ ဖြစ်သည်ဟုသိခဲ့ရသည်။ စစ်တမ်းကောက်ယူချိန်တွင် ကျောင်း သားများ၏၂၁.၃%မှာ ဆေးလိပ် သောက်သုံးသူများ ဖြစ်ကြသည်ဟု သိရသည်။ ၂၀%ကျော်သည် မီးခိုး မထွက်သော ဆေးရွက်ကြီး ထွက်ကုန် ပစ္စည်းများကို စားသုံး နေကြသည်။ ဆေးလိပ် သောက်သုံး သူ အများစုသည် စီးကရက်၊ ဆေး လိပ် တစ်မျိုးမျိုးကို ဝယ်ယူရာတွင် အသက်အရွယ် ကြောင့်ငြင်းပယ ်ခံရခြင်း မရှိကြောင်း ဆိုကြပါသည်။ အရေအတွက် ထက်ဝက်ကျော်ကမှု ဆေးလိပ် သောက်သုံးမှုကို အိမ်တွင်းနှင့် အိမ်ပြင်တွင် ကြုံတွေ့ကြကြောင်း ဆိုကြသည်။

Read More...

‘‘ကျွန်မတို့ မြန်မာပန်းချီဆရာတွေက အဆင့်အတန်းရှိတယ်တဲ့။’’

နိုင်ငံရပ်ခြားမှမြန်မာပန်းချီပြခန်း ပိုင်ရှင်တစ်ဦးနှင့် တွေ့ဆုံခြင်း

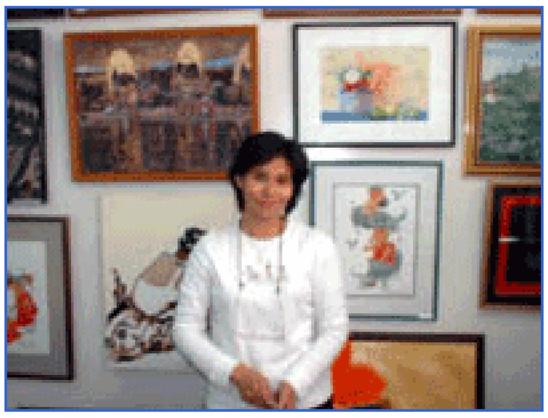

ကျွန်မတို့ မြန်မာပန်းချီဆရာတွေက အဆင့် အတန်းရှိတယ်တဲ့။ ထိုင်းထက် မြန်မာက ပန်း ချီမှာ သာတယ်တဲ့။ အဲဒါက ထိုင်းမှာ လာနေပြီး လုပ်ကိုင် စားသောက်တဲ့ နိုင်ငံခြားသားတွေ ကိုယ ်တိုင်က ပြောတာ။ နောက်ပြီး လာအိုနဲ့ ကမ္ဘောဒီးယားထက်လည်း သာတယ်တဲ့။

Read More...

Read More...

The Myanmar Chronicle

လစဉ်အထူး | အတွဲ ၁၊ အမှတ် ၃၊ မေ ၂၀၀၄

ADDA Systems Software Development That we are able is your advantage
Shwe Dream .com
MYANMARBIBLE.NET

''မြန်မာနိုင်ငံဆေးလိပ်ကင်းဝေးရေးစီမံချက်''

ဆေးလိပ်၏ လက်ရှိအခြေအနေနှင့် အနာဂတ်အလားအလာ ရှုမြင်ချက်

ဒေါက်တာညိုညိုကြိုင်

နောက်ခံအခြေအနေများ

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ယဉ်ကျေးမှုအရဖြစ်စေ၊ ဘာသာရေးအရဖြစ်စေ ဆေးလိပ်သောက်သုံးခြင်းကို ကိုယ်ကျင့်တရားနှင့်ဆန့်ကျင်မှု သို့မဟုတ် ဒုစရိုက်မှုတစ်ခုဟု ရှုမြင်ခြင်း မရှိကြပါ။ ဆေးလိပ်သောက်သုံးခြင်းကို ပြုလုပ်နေကျ လူမှုရေးကိစ္စတစ်ရပ်အနေနှင့် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်တစ်ရပ်အနေနှင့် လက်ခံလာသည်မှာ နှစ်ပေါင်းများစွာ ရှိပြီဖြစ်သည်။ သာရေးနာရေးအခမ်းအနားများတွင် ဆေးလိပ်ကမ်းညှော်ခံလေ့ရှိသလို အိမ်အလည်လာသူ ဧည့်သည်များကိုလည်း ရေနွေးကြမ်းနှင့်ဆေးလိပ်ကို တွဲဖက်ဧည့်ခံလေ့ရှိပါသည်။ ရဟန်းသံဃာတော်များအား ဆက်ကပ်လှူဒါန်းရာတွင်လည်းကောင်း၊ ဧည့်သည်များအား ဧည့်ခံရာတွင်လည်းကောင်း မဖြစ်မနေပါဝင်ရသည့် ကွမ်း၊ ဆေး၊ လက်ဖက်တို့တွင် ဆေးလိပ်သည် အပါအဝင်ဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံရှိဆေးလိပ်လုပ်ငန်းများတွင် အဓိကအားဖြင့် ဆေးပေါ့လိပ်ထုတ်လုပ်သော မိသားစုအိမ်တွင်းလုပ်ငန်းများပါဝင်သည်။ ၎င်းလုပ်ငန်းများတွင် လုပ်ကိုင်နေသော အမျိုးသမီးများသည် ဆေးရွက်များနှင့် လိုအပ်သောပစ္စည်းများကို အိမ်သို့ ယူဆောင်လုပ်ကိုင်လေ့ရှိသည်။ ၎င်းဆေးလိပ်သမများ သည် ဆေးလိပ်အလုပ်သမားများအားလုံး၏ ၆၀% ခန့်ရှိသည်ဟု ခန့်မှန်းရသည်။

ထို့အပြင် အစိုးရပိုင်စက်ရုံများအနေနှင့် ရန်ကုန်မြို့နှင့်ပခုက္ကူမြို့တို့တွင် ဝန်ထမ်းပေါင်း ၁၆၉၀ ဖြင့် လုပ်ကိုင်လည်ပတ်နေသော စီးကရက်ထုတ်လုပ်သည့် ၂ ရုံရှိသည်ဟု ၂၀၀၀ ခုနှစ် စာရင်းဇယားများတွင် ဖော်ပြပါရှိသည်။ ပြည်ပမှ တင်သွင်းသည့်ကုန်ကြမ်းများနှင့် ထုတ်လုပ်လျက်ရှိသည့် ပုဂ္ဂလိကပိုင်ပြည်တွင်းကုမ္ပဏီများ၏ ဝန်ထမ်းအင်အားနှင့်ပတ်သက်၍မူ တိတိကျကျ မသိရပါ။

တစ်နိုင်ငံလုံးကို ကိုယ်စားပြုလေ့လာမှုများမရှိသော်လည်း တစ်နိုင်တစ်ပိုင် သုတေသနပြု ဆန်းစစ်လေ့လာမှုအချို့ကြောင့် ဆေးလိပ်သောက်သုံးခြင်းနှင့်ပတ်သက်သော ကိန်းဂဏန်းများကို သိရှိလာရသည်။ ၁၉၉၉ နှင့် ၂၀၀၀ ခုနှစ်များတွင် ပြုလုပ်ခဲ့သော စစ်တမ်းများအရ အမျိုးသားများ၏ ၆၀% နှင့်အထက်သည် ဆေးလိပ်သောက်သုံးတက်ကြသည်ဟု သိရှိခဲ့ရသည်။ ဆေးလိပ်စီးပွားရေး [၁] နှင့် မြန်မာ့ဆေးလိပ်နှင့် ဆေးရွက်ကြီးသောက်သုံးမှု အခြေအနေများ [၂] ကို ၂၀၀၁ ခုနှစ်တွင် စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုလေ့လာခဲ့ရာ အမျိုးသားများ၏ ၃၁% နှင့် ၄၂.၉% အသီးသီးသာရှိတော့သည်ဟု သိရသည်။ အမျိုးသမီးများ၏ ဆေးလိပ်သောက်သုံးမှု လေ့လာချက်များမှာမူ ပိုမိုကွာဟမှုများရှိနေပြီး ၇% မှ ၅၀% အကြား သောက်သုံးမှုများ ရှိနေသည်ဟု ဖော်ပြခဲ့ကြသည်။ စစ်တမ်းယူလေ့လာမှုအများစုတွင်မူ အမျိုးသမီးများ၏ ဆေးလိပ်သောက်သုံးမှုသည် ၂၀% ဝန်းကျင်ရှိသည်ဟု ဖော်ပြပါရှိသည်။ ဆေးလိပ်သောက်သုံးသူ အမျိုးသမီးအများစုမှာ ကျေးလက်ဒေသမှဖြစ်ကြသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဆေးရွက်ကြီးထွက်ပစ္စည်းအမျိုးမျိုးကို သောက်သုံးတတ်ကြပြီး သနပ်ဖက်နှင့်ရှည်ရှည်သွယ်သွယ် လိပ်ထားသည့် ဆေးပေါ့လိပ်များကိုမူ အများဆုံး သောက်သုံးတတ်ကြသည်။ သနပ်ဖက်များကို မြန်မာနိုင်ငံမြောက်ပိုင်း တောင်တန်းဒေသများတွင် စိုက်ပျိုးကြသည်။ သောက်သုံးလေ့ရှိကြသောအခြားအမျိုးအစားများမှာ လက်လိပ်ဆေးပေါ့လိပ်၊ စီးကရက်၊ ဆေးပြင်းလိပ်နှင့် ဆေးတံတို့ဖြစ်ကြပြီး မြန်မာနိုင်ငံအချို့ဒေသများတွင်မူ ဆေးရွက်ကြီးငုံလေ့ရှိကြသည်။

မြန်မာ့သနပ်ဖက်ဆေးပေါ့လိပ်

ဆေးပေါ့လိပ်များမှာ နေပူအခြောက်ခံ၍ ကြိတ်ထားသော ဆေးရွက်ကြီးများနှင့် ပေါင်းခံ၍ စင်းထားသော ဆေးရွက်ရိုးတံများကို မကျည်းသီးနှင့် ရောနယ်ပြီး သနပ်ဖက်ကို အသုံးပြု၍ လက်ဖြင့်လိပ်ထားကြခြင်းဖြစ်သည်။ ဆေးပေါ့လိပ်များကို မိသားစု အိမ်တွင်းမှုလုပ်ငန်းများမှ ထုတ်လုပ်သော ဆေးပေါ့လိပ်နှင့် သောက်သုံးသူ ကိုယ်တိုင်လိပ်သော လက်လိပ် ဆေးပေါ့လိပ်များဟူ၍ နှစ်မျိုးခွဲခြားနိုင်သည်။ လက်လိပ်ဆေးပေါ့လိပ်များတွင် ပြောင်းဖူးဖက်နှင့် လိပ်ထားသော ဆေးပေါ့လိပ် တုတ်တုတ်ခိုင်ခိုင် ကြီးများအပြင် အိမ်၌ပင် သနပ်ဖက်သုံးပြီး လိပ်ထားသော သေးသေးရှည်ရှည် ပွတ်ချွန်း ဆေးပေါ့လိပ်များလည်း ပါဝင်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ပြုလုပ်ခဲ့ပြီးသမျှ ဆေးလိပ်သုတေသနများအရ ဆေးရွက်ကြီးထွက်ကုန်ပစ္စည်းများတွင် ဆေးပေါ့လိပ်သောက်သုံးမှုမှာ အများဆုံး ဖြစ်သည်။ အိမ်တွင်းမှုလုပ်ငန်းများ သို့မဟုတ် ပြည်တွင်းကုမ္ပဏီများမှထုတ်လုပ်သော ဆေးပေါ့လိပ်များကို ကျေးလက်ဒေသများတွင် ကျယ်ကျယ ပြန့်ပြန့် သောက်သုံးကြသည်။ မြို့ပြဒေသများနှင့် အမျိုးသားများကမူ စီးကရက်ကို ပိုမိုသောက်သုံးကြသည်။ လက်လိပ်ဆေးပေါ့လိပ်များကိုမူ အမျိုးသမီးများက ပိုမိုသောက်သုံးလေ့ရှိကြသည်။

လက်ဖက်ရည်၊ ပေါက်စီ၊ ဆေးလိပ်နှင့်ကွမ်းယာ

မီးခိုးမထွက်သောဆေးရွက်ကြီးထွက်ကုန်ပစ္စည်းများ ကိုလည်း မြန်မာနိုင်ငံတွင် စားသုံးသည့် အလေ့အထရှိကြသည်။ မီးခိုးမထွက်သောဆေးရွက်ကြီးထွက်ကုန်ပစ္စည်းများ သုံးစွဲမှုတွင် ကွမ်းယာအတွင်း ဆေးရွက်ကြီးထည့်သွင်းစားသုံးမှုနှင့် ဆေးရွက်ကြီးသက်သက်ကို စားသုံးခြင်းတို့ ပါဝင်သည်။ ၂၀၀၁ ၂ ခုနှစ်တွင် ပြုလုပ်ခဲ့သော ဆေးလိပ်နှင့် ဆေးရွက်ကြီးသောက်သုံးမှု အခြေအနေစောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုခြင်း သုတေသနပြုချက်အရ မီးခိုးမထွက်သော ဆေးရွက်ကြီး ထွက်ကုန်ပစ္စည်းများ ကို ၁၅နှစ်အထက် လူဦးရေ၏ ၁၄.၉% က စားသုံးနေကြရာ ယင်းပမာဏသည် အမျိုးသားများ၏ ၂၃.၈% နှင့် အမျိုးသမီးများ၏ ၈% ဖြစ်သည်ဟု သိရသည်။ ဆေးရွက်ကြီးထွက်ကုန်ပစ္စည်းများကို သုံးစွဲသူများ၏ သုံးပုံနှစ်ပုံသည် သောက်သုံးနေကြခြင်းဖြစ်ပြီး ကျန်သုံးပုံတစ်ပုံသည် စားသုံးနေကြခြင်းဖြစ်သည်ဟု အဆိုပါလေ့လာချက်တွင် ဖော်ပြပါရှိသည်။ စားသုံးသူအများစုမှာ ဆေးရွက်ကြီးကို ကွမ်းနှင့်ရော၍စားသုံးခြင်းဖြစ်ပြီး အနည်းစုကမူ ဆေးရွက်ကြီးသက်သက်ကို စားသုံးကြခြင်းဖြစ်သည်။

ဆေးလိပ်သောက်သုံးသူအများစုမှာ ဆိုင်များတွင်ဝယ်ယူရရှိသော ဆေးပေါ့လိပ်များနှင့် လက်လိပ်ဆေးပေါ့လိပ်များကို သောက်သုံးတတ်ကြပြီး ၃% သည်သာလျှင် စီးကရက်ကို သောက်သုံးတတ်ကြသည်။ ဆေးပြင်းလိပ်နှင့် ဆေးတံသောက်သုံးမှုတို့ကို အသက် ၅၅နှစ်ကျော် လူကြီးများကြားတွင်သာ တွေ့ရတတ်ပြီး ယင်းတို့သည် လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းတို့တွင် ပျောက်ဆုံးစပြုနေပြီဟု ဆိုနိုင်သည်။

ပညာရေးအဆင့်အတန်း တိုးမြင့်လာသည်နှင့်အမျှ ဆေးပေါ့လိပ်နှင့် လက်လိပ်ဆေးပေါ့လိပ်များ သောက်သုံးမှု လျော့နည်းသွားပြီး စီးကရက်သောက်သုံးမှု ပိုမိုများပြားလာသည်။ ဆေးပေါ့လိပ်သောက်သုံးခြင်းနှင့် မီးခိုးမထွက်သော ဆေးရွက်ကြီးထွက်ကုန်ပစ္စည်းများ စားသုံးမှုတို့ကို ပညာရည်နည်းသူများနှင့် ဝင်ငွေနည်းသူများကြားတွင်သာ တွေ့ရလေ့ရှိသည်။ မိဘများ၏ ဆေးလိပ်သောက်သုံးမှုနှင့် ပုံစံမျိုးစုံဖြင့်ဆေးလိပ်သောက်သုံးသူများကြားတွင် ခိုင်မာသောဆက်နွယ်မှု ရှိသည်ဟု လေ့လာဆန်းစစ်မှုများတွင် ဖော်ပြပါရှိသည်။

ဆေးလိပ်သောက်သုံးသူအများစုသည် စီးကရက်၊ ဆေး
ဆိုကြပါသည်။

ဆေးလိပ်သောက်သုံးမှု၊ ဆေးလိပ်သောက်သုံးသည့် ပတ်ဝန်းကျင်အပေါ်တုံ့ပြန်မှု၊ ဆေးရွက်ကြီးထွက် ကုန်ပစ္စည်းများ ဝယ်ယူရရှိနိုင်မှု၊ ကျောင်းတွင်းနှင့် ကျောင်းပြင်မှ ဆေးလိပ်ဆန့်ကျင်ရေးနှင့်ပတ်သက်သည့် သတင်းအချက်အလက်များ ရရှိမှုတို့နှင့်ပတ်သက်၍ မြန်မာနိုင်ငံရှိ ၈တန်း၊ ၉တန်း၊ ၁၀တန်းကျောင်းသားများ၏ ဗဟုသုတ သဘောထား အမြင်များနှင့် ပြုမူတုံ့ပြန်ချက်များကို လေ့လာခဲ့သည့် ကမ္ဘာ့လူငယ်ဆေးလိပ် သောက်သုံးမှု လေ့လာခြင်းကို မြန်မာနိုင်ငံတွင် ၂၀၀၁ [၃] ခုနှစ်က ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။ စစ်တမ်းကောက်ယူလေ့လာခဲ့သည့် ကျောင်းသားအရေအတွက် ၄၇၂၁တွင် ယောက်ျားလေးများ၏ ၃၇.၃% နှင့် မိန်းကလေးများ၏ ၄.၇%သည် ဆေးလိပ်သောက်သုံးသူများဖြစ်သည်ဟု သိခဲ့ရသည်။ စစ်တမ်းကောက်ယူချိန်တွင် ကျောင်းသားများ၏ ၂၁.၃% မှာ ဆေးလိပ်သောက်သုံးသူများ ဖြစ်ကြသည်ဟုသိရသည်။ ၂၀%ကျော်သည် မီးခိုးမထွက်သောဆေးရွက်ကြီးထွက်ကုန်ပစ္စည်းများကို စားသုံးနေကြသည်။ ဆေးလိပ်သောက်သုံးသူအများစုသည် စီးကရက်၊ ဆေးလိပ်တစ်မျိုးမျိုးကို ဝယ်ယူရာတွင် အသက်အရွယကြောင့် ငြင်းပယ်ခံရခြင်း မရှိကြောင်းဆိုကြပါသည်။ အရေအတွက်ထက်ဝက်ကျော်ကမူ ဆေးလိပ်သောက်သုံးမှုကို အိမ်တွင်းနှင့်အိမ်ပြင်တွင် ကြုံတွေ့ကြကြောင်း ဆိုကြသည်။

ဆေးလိပ်ထိန်းချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဆောင်ရွက်ချက်များ

မြန်မာနိုင်ငံသည် ဆေးလိပ်နှင့်ဆေးရွက်ကြီးထွက်ပစ္စည်းများသောက်သုံးမှုထိန်းချုပ်ရေး အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာကွန်ဗင်းရှင်းကို ၂၀၀၄ခုနှစ် ဧပြီလ ၂၀ရက်တွင် အတည်ပြုလိုက်ပြီဖြစ်ရာ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံများတွင် ထိုသို့အတည်ပြုထားပြီးဖြစ်သည့် ၁၁ နိုင်ငံမြောက် ဖြစ်လာသည်။

ကွမ်းလား၊ ဆေးလိပ်လား၊ နှစ်ခုစလုံးလား

နည်းမျိုးစုံသော မီဒီယာများနှင့် ကျန်းမာရေးဟောပြောမှုများမှတဆင့် ဆေးလိပ်သောက်သုံးမှု တိုက်ဖျက်ရေးကို မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဆောင်ရွက်နေသည်မှာ နှစ်ကာလအတန်ကြာပြီဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံသည် ''အမျိုးသားဆေးလိပ်ထိန်းချုပ်ရေးစီမံချက်''ကို ၂၀၀၀ ခုနှစ်တွင် တရားဝင်စတင်ခဲ့သည်။ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီမှ အမျိုးသားဆေးလိပ်ထိန်းချုပ်ရေးကော်မတီကို ၂၀၀၂ ခုနှစ် မတ်လတွင် ဖွဲ့စည်းပေးခဲ့သည်။ ယင်းကော်မတီကို ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးက ဦးဆောင်ပြီး အစိုးရဌာနဆိုင်ရာအကြီးအကဲများနှင့် ပြည်တွင်းရှိအစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများက အဖွဲ့ဝင်များအဖြစ်ပါဝင်ကြသည်။ နိုင်ငံအတွင်း၌ ဆေးလိပ်ထိန်းချုပ်ရေးစီချိန်စီညွှန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အဆိုပါကော်မတီမှ လမ်းညွှန်ချက်များ ချမှတ်ပေးလျက်ရှိသည်။

ရုပ်မြင်သံကြား၊ ရေဒီယိုနှင့် အီလက်ထရွန်နစ်မီဒီယာအားလုံးတွင် ဆေးလိပ်ကြော်ငြာခြင်းကို ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာနမှ ၁၉၉၇ ခုနှစ်တွင် စတင်ပိတ်ပင်ခဲ့သည်။ စာသင်ကျောင်းများ၊ ဆေးရုံများ၊ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုဌာနများ၊ အားကစားရုံများနှင့် သားဖွားဂေဟာများ၏အနီး တဝိုက်တွင် ဆေးလိပ်များအား တိုင်ထောင်ဆိုင်းဘုတ်ကြီးများဖြင့် ကြော်ငြာခြင်းကို အမျိုးသားကျန်းမာရေးကော်မတီနှင့် အမျိုးသားဆေးလိပ်ထိန်းချုပ်ရေးကော်မတီတို့မှ ၂၀၀၁ခုနှစ်မေလတွင် စတင်တားမြစ်ခဲ့သည်။ ဆေးလိပ်လုပ်ငန်းများနှင့် မြို့တော်စည်ပင်သာယာရေးကော်မတီများကြားတွင် ချုပ်ဆိုထားသောစာချုပ်များ သက်တမ်းပြည့်သွားပြီးနောက် တနိုင်ငံလုံးတွင် ဆေးလိပ်ကြော်ငြာများအားလုံးကို ၂၀၀၃ခုနှစ် ဧပြီမှစ၍ ပိတ်ပင်တားမြစ်ခဲ့သည်။ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာနလက်အောက်ရှိ အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာနကလည်း သတင်းစာများ၊ ဂျာနယ်များနှင့် မဂ္ဂဇင်းများတွင် ဆေးလိပ်ကြော်ငြာများထည့်သွင်းခြင်းကို ၂၀၀၃ နှစ်ဆန်းပိုင်းမှစ၍ ပိတ်ပင်တားမြစ်ခဲ့သည်။

အဆိုပါအမိန့်ထုတ်ပြန်ချက်တွင် ဆေးရုံများနှင့် ကျန်းမာရေးဌာနများ

ဆေးလိပ်မသောက်သူများအတွက် ဆေးလိပ်မီးခိုးငွေ့များ ရှောင်ရှားစေနိုင်မည့် ကျန်းမာရေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုအတွက် ''ဆေးလိပ်သောက်သုံးမှု ထိန်းချုပ်ရေးဥပဒေ''ကို အတည်ပြုပြဋ္ဌာန်းနိုင်ရန် ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနမှ လုပ်ဆောင်လျက်ရှိသည်။ ထိုစဉ်အတွင်း ၂၀၀၁ခုနှစ် မေ ၂၁ တွင် ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်က ကမ္ဘာ့ဆေးလိပ်တိုက်ဖျက်ရေးနေ့ (၂၀၀၁) ကို ဂုဏ်ပြုသည့်အနေဖြင့် နိုင်ငံတဝှမ်းရှိ ဆေးရုံများအားလုံးနှင့် ကျန်းမာရေးဌာနများအားလုံးတွင် ဆေးလိပ်သောက်သုံးမှုကို တားမြစ်သည့်အမိန့်ကို ထုတ်ပြန်ကြေငြာခဲ့သည်။ အဆိုပါအမိန့်ထုတ်ပြန်ချက်တွင် ဆေးရုံများနှင့် ကျန်းမာရေးဌာနများအားလုံး၌ ဆေးလိပ်ကင်းရှင်းရမည်ဟူ၍ ဖော်ပြပါရှိသည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနရှိ ဆေးလိပ်ကင်းဝေးရေး စီမံချက်သို့ နိုင်ငံတဝှမ်းရှိဆေးရုံများက ၎င်းတို့၏ ဆေးလိပ်ကင်းရှင်းရေး လုပ်ဆောင်ခဲ့သော နေ့စွဲပါဝင်သည့် အစီရင်ခံစာများ ရောက်ရှိလာခဲ့သည်။ အချို့ဆေးရုံများက ''ဆေးလိပ်ကင်းရှင်းသည့်ဆေးရုံ''ဆိုသော မြေဆိုက်ဆိုင်းဘုတ်ကြီးများကို စိုက်ထူခဲ့ကြသည်။ ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများနှင့် ကျန်းမာရေးအဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ၎င်းတို့ကိုယ်တိုင် ဆေးလိပ်မသောက်ခြင်း၊ ၎င်းတို့၏အဖွဲ့အစည်းများအား ဆေးလိပ်ကင်းရှင်းအောင်လုပ်ဆောင်ခြင်း၊ ဆေးလိပ်ကင်းစင်သောဘဝ၏ အကျိုးကျေးဇူးများကို တိုင်ပင်ဆွေးနွေး သင်တန်းပေးသိရှိစေခြင်းအားဖြင့် ဆေးလိပ်တိုက်ဖျက်ရေးစီချိန်စီညွှန်းများ အတွက် စံနမူနာကောင်းများဖြစ်အောင် လုပ်ဆောင်လျက်ရှိကြသည်။

ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန၏ ဆေးလိပ်ကင်းဝေးရေးစီမံချက်နှင့် ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန၏ ကျောင်းကျန်းမာရေးစီမံချက်တို့၏ ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်မှုတို့ကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံရှိ အခြေခံပညာကျောင်းအများစုတွင် ဆေးလိပ်အန္တရာယ် ကင်းရှင်းလာလျက်ရှိသည်။ ဆေးလိပ်၏ ဆိုးကျိုးများ သည် ကျောင်းသင်ရိုးညွှန်းတမ်းများနှင့် ကျောင်းသားများအတွက် ဘဝတွက်တာကျွမ်းကျင်စရာ ပညာပေးလေ့ကျင့်သင်ကြားမှုအစီအစဉ်များတွင် ပါဝင်ပြီးဖြစ်သည်။ ဆေးလိပ်သောက်သုံးခြင်း၏ ဆိုးကျိုးအန္တရာယ်ကို ပိုမိုသဘောပေါက်လာစေရန် စာစီစာကုံးနှင့် ပဟေဠိပြိုင်ပွဲများကို အခါအား လျော်စွာ ကျင်းပပြုလုပ်ပေးလျက်ရှိပါသည်။

အားကစားဝန်ကြီးဌာနက အားကစားရုံများနှင့် အားကစားကွင်းများအား
သမားများကိုလည်း ဆေးလိပ်သောက်သုံးခြင်းမှ တားမြစ်ခဲ့သည်။

ကမ္ဘာ့ဆေးလိပ်တိုက်ဖျက်ရေးနေ့ (၂၀၀၂) ကိုဂုဏ်ပြုသည့်အနေဖြင့် အားကစားဝန်ကြီးဌာနက အားကစားရုံများနှင့် အားကစားကွင်းများအားလုံးတွင် ဆေးလိပ်ကင်းရှင်းရမည်ဟု အမိန့်ထုတ်ပြန်ကြေငြာခဲ့ပြီး အားကစားသမားများကိုလည်း ဆေးလိပ်သောက်သုံးခြင်းမှတားမြစ်ခဲ့သည်။

အမျိုးသားကျန်းမာရေးကော်မတီမှ ချမှတ်ထားသော ဆေးလိပ်ထိန်းချုပ်ရေးဆိုင်ရာ လမ်းညွှန်မှုများအတိုင်း ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် နိုင်ငံတော်ရှေ့နေချုပ်ရုံးမှ ကိုယ်စားလှယ်များက ဌာနခြင်းဆွေးနွေးပွဲများနှင့် အစိုးရချင်းဆွေးနွေးပွဲများတွင် ပါဝင်လျက်ရှိပြီး ကွန်ဗင်းရှင်းကို လေးလေးနက်နက် ထောက်ခံခဲ့သည်။ အခြားသော တောင်အာရှနှင့်အရှေ့အာရှနိုင်ငံများနှင့်အတူ မြန်မာနိုင်ငံသည် ဆေးလိပ်ထိန်းချုပ်ရေး စီချိန်စီညွှန်းများ ဆိုင်ရာ ဘက်စုံလုပ်ဆောင်မှုအတွက် လေးလေးနက်နက်ကတိပြုထားခဲ့ပြီး နယ်စပ်ဖြတ်ကျော် ကြော်ငြာမှုအပါအဝင် ဆေးလိပ်ကြော်ငြာပုံစံမျိုးစုံအား ပြည့်ပြည့်ဝဝတားမြစ်ဖို့လိုအပ်ကြောင်း ထုတ်ဖော်ပြောကြားခဲ့ပါသည်။ ဖွံ့ဖြိုးပြီးနိုင်ငံများထံမှ ငွေကြေးအကူအညီနှင့် နည်းပညာအပံ့အပိုးများ ရရှိရန်အတွက်လည်း မြန်မာကိုယ်စားလှယ်များက တောင်းဆိုခဲ့သည်။ ၂၀၀၂ ခုနှစ် ဩဂုတ်လတွင် စတုတ္ထအကြိမ်မြောက်ဆေးလိပ်နှင့် ဆေးရွက်ကြီး ထွက်ပစ္စည်းများသောက်သုံးမှုထိန်းချုပ်ရေး အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာကွန်ဗင်းရှင်းအတွက် နိုင်ငံအချင်းချင်း ဆွေးနွေးပွဲကို မြန်မာနိုင်ငံမှ အိမ်ရှင်အဖြစ် လက်ခံကျင်းပခဲ့ပါသည်။ ထိုဆွေးနွေးပွဲတွင် တောင်အာရှနှင့်အရှေ့အာရှနိုင်ငံများက ရန်ကုန်ကြေငြာချက်ကို ထုတ်ပြန်ကြေငြာခဲ့ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံသည် ဆေးလိပ်ထိန်းချုပ်ရေး မူဘောင်သဘောတူညီချက်ကို ၂၀၀၃ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ၊ ၂၃ရက်တွင် ဂုဏ်ယူစွာဖြင့်လက်မှတ်ရေးထိုး ခဲ့ပြီး ၂၀၀၄ခုနှစ် ဧပြီလ ၂၀ရက်တွင် အတည်ပြုပြဋ္ဌာန်းလိုက်ပြီဖြစ်သည်။

References

1. Nyo Nyo Kyaing: Sentinel Prevalence Study on Tobacco Use in Myanmar, a Report to WHOEARO. 2001.
2. Nyo Nyo Kyaing: A Study on Tobacco Economics in Myanmar. HNP discussion Paper No: 14, WHO and World Bank
3. Nyo Nyo Kyaing: Global Youth Tobacco Survey 2001: A Report to WHO and CDC.

Biography of Dr. Nyo Nyo Kyaing

Back...

The Myanmar Chronicle

လစဉ်အထူး | အတွဲ၁၊ အမှတ် ၃၊ မေ ၂၀၀၄

Home
စာစဉ်
ဘာသာ (Language)
ဆက်သွယ်ရန်
အကြောင်းအရာ
Downloads

ADDA Systems Software Development
That we are able is your advantage
Shwe Dream .com
MYANMARBIBLE.NET

''ကျွန်မတို့ မြန်မာပန်းချီဆရာတွေက အဆင့်အတန်းရှိတယ်တဲ့။''

နိုင်ငံရပ်ခြားမှ မြန်မာပန်းချီပြခန်းပိုင်ရှင်တစ်ဦးနှင့် တွေ့ဆုံခြင်း

လူသာကျော်

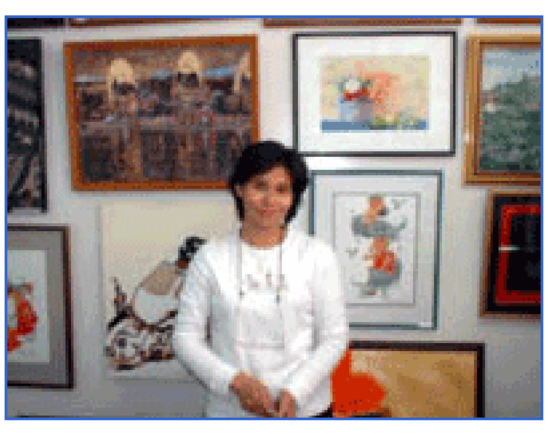

မယ်ဆိုင်မြို့မှသုဝဏ္ဏဘူမိပန်းချီပြခန်းပိုင်ရှင် မမာမာ

မတ်လနောက်ဆုံးပတ်က ကျွန်တော် တာချီလိတ်ကို ရောက်သွားပါတယ်။ ညနေဘက်နေဝင်ခါနီး ရောက်သွား တာပါ။ နောက်တစ်နေ့မနက်မှာ တံတားဖြတ်ကူးပြီး ချောင်းဟိုဘက်ထိုင်းက မယ်ဆိုင်မြို့ကို သွားပါတယ်။ တံတားနဲ့ မဝေးလှတဲ့နေရာက လမ်းတိုလေး (တကယ်တော့ ဟိုတယ်ကိုဝင်တဲ့ လမ်းတိုလေးပါ) ထဲ ဝင်သွားတော့ အနုပညာပစ္စည်း၊ အမှတ်တရပစ္စည်းတွေ ရောင်းတဲ့ဆိုင်တွေအများကြီး လမ်းဘေးဘယ်ညာမှာ ဆိုင်ခန်းလေးတွေအနေနဲ့ တွေ့ရပါတယ်။ ဝမ်ထောင်းဟိုတယ်ရဲ့ ဘေးဘက်ကပ်လျက် လမ်းလေးထဲမှ မြန်မာပန်းချီပြခန်းတစ်ခုကို မမျှော်လင့်ဘဲတွေ့လိုက်ရတယ်။ ပန်းချီကားတွေအားလုံး မြန်မာပန်းချီဆရာတွေရဲ့ ဖန်တီးမှုတွေဖြစ်ပါတယ်။ သည်ထက်ပိုစိတ်ဝင်စားဖို့ကောင်းတာက ပိုင်ရှင်က မြန်မာအမျိုးသမီးဖြစ်နေတာပဲ။ ပိုင်ရှင် မမာမာက တာချီလိတ်မှာနေတာမှာ။ သူ့ဂယ်လာရီနာမည်က ''သုဝဏ္ဏဘူမိ''တဲ့။ သူ့ပန်းချီပြခန်းမှာ (ဆရာ ဦး)ခင်မောင်ရင်၊ ဖေညွန့်ဝေ၊ ဝင်းဖေမြင့်၊ နေမျိုးဆေး၊ မောင်မောင်အောင်၊ စိုင်းဝေလျံ၊ မောင်ဒီ၊ ငြိမ်းချမ်းဆု စသူတို့ရဲ့ အနုပညာဖန်တီးမှုတွေ တွေ့ရပါသည်။ တာချီလိတ်က မပြန်ခင်က တစ်ရက်မှာ မမာမာနဲ့ တွေ့တော့ ပြောဆိုခဲ့တာတွေထဲက ကောက်နှုတ်ဖော်ပြပါရစေ။

မေး–သည်သုဝဏ္ဏဘူမိကိုဖွင့်ဖို့ ဘယ်လိုစိတ်ဝင်စားလာခဲ့တာလဲ။

ဖြေ–ကျွန်မ ပန်းချီတွေကို ကြိုက်လို့၊ မြတ်နိုးလို့ ပန်းချီကားတွေ ဝယ်ပြီးစုဖြစ်တယ်။ ဝယ်ရင်းဝယ်ရင်းနဲ့ ၁၉၉၄ ခုနှစ်လောက်မှာ ကား ၁၀၀ လောက်စုမိသွားတယ်။ သည်လိုစုမိတော့ ကျွန်မတစ်ယောက်တည်း သည်တိုင်းပဲ ကြည့်နေတာနဲ့စာရင် ပြခန်းလေးဖွင့်လိုက်ရင် လာတဲ့လူတွေလည်း ကြည့်ရမယ်ပေါ့။ ဝါသနာပါလို့ ဝယ်ချင်တဲ့လူရှိရင်လည်း ရောင်းမယ်ပေါ့။ (သည်လိုနဲ့) စလုပ်ဖြစ်တာပါ။

မေး–စဖွင့်တော့ ဘယ်နေရာမှာလဲ။

ဖြေ–စဖွင့်တုန်းက တာချီလိတ်မြို့က ရွှေတိဂုံစေတီတော် အနီးတစ်ဝိုက်မှာပါ။ ပထမဦးဆုံးဖွင့်တုန်းက ''Cupid Gallery''ဆိုပြီးတော့ စဖွင့်တာပါ။ နောက်တော့ သည်နာမည်က ism တစ်ခုတည်း ကိုယ်စားပြုတယ်ဆိုပြီးတော့ ကျွန်မနာမည်တစ်ခု ထပ်ရွေးမယ်ဆိုပြီးတော့ စဉ်းစားတယ်။ သည်တော့ ကျွန်မမိတ်ဆွေတွေက သမိုင်းပါမောက္ခ ဒေါက်တာသန်းထွန်းက နာမည်ပေးတအားတော်တာတဲ့။ ဆရာ့ကို မေးကြည့်တော့ သုဝဏ္ဏဘူမိဆိုပြီးတော့။ ဆရာကြီးက ထိုင်းမှာလည်း သုဝဏ္ဏဘူမိ ဆိုပြီးတော့ သူ့နိုင်ငံသူရှိတယ်ပေါ့။ ရွှေမြေပေါ့။ ရွှေမြေဆိုတာ သူ့နိုင်ငံနဲ့သူရှိတယ်ပေါ့။ ကမ္ဘောဒီးယားမှာလည်းရှိတယ်။ လာအိုမှာလည်းရှိတယ်။ မြန်မာမှာလည်းရှိတယ်တဲ့။ အဲသည်တော့ သည်လိုနယ်စပ်လေးမှာ ဖွင့်တာဆိုတော့ သည်နာမည်လေးကို သူနှစ်သက်တယ်ဆိုပြီးတော့ ပေးလိုက်တာ။

မေး–၁၉၉၄ ခုနှစ်မှာ စဖွင့်တာပေါ့။

ဖြေ–၁၉၉၄ ခုနှစ်မှာ စစုတာပါ။ စုရင်းနဲ့ကျွန်မတကယ်ဖွင့်ဖြစ်တဲ့အခါကျတော့ ၁ ဇန်နဝါရီ ၁၉၉၉ မှာမှ စဖွင့်တာပါ။ နောက် ၂၀၀၀ပြည့်နှစ်မှာ (ထိုင်းနိုင်ငံ) မယ်ဆိုင်မြို့မှာ တစ်ခန်းထပ်ဖွင့်တာပါ။ သည်ဘက်(တာချီလိတ်)မှာ တစ်ခန်း၊ ဟိုဘက် (ထိုင်းဘက်) မှာ တစ်ခန်းပါ။

မေး–လာဝယ်တဲ့လူတွေက ဘယ်လိုလူတွေများပါသလဲ။

ဖြေ–အများဆုံးကတော့ အမေရိကန်နဲ့ ထိုင်းပါပဲ။

မေး–ကိုယ်ပိုင်ဝယ်ယူစုဆောင်းသူတွေနဲ့၊ ပန်းချီကားကုန်သည်တွေရှိရာမှာ ဘယ်သူတွေဝယ်တာက ပိုများပါသလဲ။

ဖြေ–မျှပါတယ်။ မနှစ်ကဆိုရင် အမေရိကန်က ပါမောက္ခတစ်ယောက်လာဝယ်တယ်။ တစ်ရက်တည်းပဲ ဝယ်သွားတာ၊ ၂၂ ကားလောက်ဝယ်တယ်။ ကျွန်မက သူ့ကိုမေးကြည့်တယ်၊ ဘာလုပ်တာလဲပေါ့၊ သူက သူ့မှာသမီးလေးနှစ်ယောက်ရှိတယ်တဲ့။ သူ့သမီးလေးနှစ်ယောက်အတွက် သူအိမ်ဆောက်ထားတယ်တဲ့။ တစ်ယောက်တစ်အိမ်ဆောက်ပေးထားတဲ့ အိမ်တွေမှာ အလှဆင်ဖို့ပါတဲ့။ အဲသည်လိုမျိုး ထူးထူးဆန်းဆန်းလေးတွေ ကျွန်မကြားရတယ်။ ပန်းချီကုန်သည်တွေထဲက လာတာတော့ သိပ်မရှိပါဘူး။ ချင်းမိုင်က တစ်နှစ်တစ်ခေါက်လောက်တော့လာတယ်။

မေး–ကိုယ်တိုင်ဝယ်စုတဲ့ လူတွေများတယ်ပေါ့။

ဖြေ–ဟုတ်တယ်၊ ဟုတ်တယ်။ လာရင်းနဲ့ ကြုံလို့ကြိုက်လို့ ဝယ်သွားတာတွေ များပါတယ်။

မေး–ခုနကပြောသလို အဝယ်များတဲ့ ထိုင်းနဲ့ အမေရိကန်တွေက ဘယ်လိုကားတွေ ဝယ်တာများသလဲ။

ဖြေ–Realism တွေပဲများတယ်။

မေး–နှစ်ဦးစလုံးက Realism ကားတွေ အဝယ်များတယ်ပေါ့။

ဖြေ–ဟုတ်ပါတယ်။ မြန်မာမှုတွေပေါ့။ အထူးသဖြင့် ရေဝတီတို့၊ လှေတို့၊ လှည်းတို့။ သူတို့အဲဒါတွေ နှစ်သက်ကြတယ်။ မော်ဒန်ကတော့ ကျွန်မကြိုက်လို့ တင်ထားတာပဲရှိတယ်။ မရောင်းရသလောက်ပါပဲ။

မေး–မြန်မာမော်ဒန်ကားတွေနဲ့ပတ်သက်လို့သူတို့ (နိုင်ငံခြားသားတွေ) ကလာကြည့်ပြီး မှတ်ချက်ပေးသွားတာမျိုးရှိသလား။

ဖြေ–ကျွန်မဆီမှာရှိတာ ဦးခင်မောင်ရင်ကားတွေများပါတယ်။ သူတို့ဘဲသည်ကားတွေကြည့်ပါတယ်။ ကြည့်ပြီးတော့ နားတော့မလည်ဘူး။ ဒါပေမယ ့်ကောင်းတယ်ပေါ့။

ကျွန်မတို့မြန်မာပန်းချီဆရာတွေကအဆင့်အတန်းရှိတယ်တဲ့။ ထိ လုပ်ကိုင် စားသောက်တဲ့ နိုင်ငံခြားသားတွေကိုယ်တိုင်က ပြောတာ။

မေး–မြန်မာပန်းချီကားတွေအပေါ် နိုင်ငံခြားသားတွေက ယေဘူယျအားဖြင့် ဘယ်လိုကောက်ချက်ချ ကြပါသလဲ။

ဖြေ–ခြုံပြီးပြောရရင် အားလုံးက ချီးမွမ်းကြတယ်။ မြန်မာပန်းချီကားတွေကို ကြိုက်ကြတယ်။ သည်နေ့လာဝယ်တဲ့လူဆိုရင် ကျွန်မရဲ့ ပန်းချီပြခန်းကြီးကို ချင်းမိုင်မှာ ဖွင့်လိုက်ရင် သိပ်ကောင်းမှာပဲတဲ့။ ချင်းမိုင်မှာ ပြခန်းပေါင်း ၁၀၀ လောက်ရှိရင် ရှိမယ်တဲ့။ ဒါပေမယ့် သည်လိုဆွဲဆောင်မှုရှိတဲ့ ပြခန်း၊ သည်လောက် အဆင့်အတန်းရှိတဲ့ ပန်းချီပြခန်းတွေ မရှိဘူးတဲ့။ ကျွန်မတို့ မြန်မာပန်းချီဆရာတွေက အဆင့်အတန်းရှိတယ်တဲ့။ ထိုင်းထက်မြန်မာက ပန်းချီမှာ သာတယ်တဲ့။ အဲဒါက ထိုင်းမှာ လာနေပြီး လုပ်ကိုင်စားသောက်တဲ့ နိုင်ငံခြားသားတွေ ကိုယ်တိုင်က ပြောတာ။ နောက်ပြီး လာအိုနဲ့ ကမ္ဘောဒီးယားထက်လည်း သာတယ်တဲ့။ တော်တော်ကောင်းနေတာက ဗီယက်နမ်။ ဗီယက်နမ် ပန်းချီကားတွေက တော်တော်လေးကောင်းတယ်။

တချို့က ကျွန်မပန်းချီကားတွေမှာ (ဒေါ်လာ) ၂၀၀၊ ၃၀၀၊ ၄၀၀ ကပ်ထားတာကို ဈေးအရမ်းပေါတာပဲတဲ့။

မေး–ဈေးနှုန်းမကပ်ဘဲ ရောင်းရင်ကော ဘယ်လိုနေမလဲ။

ဖြေ–ထိုင်းမှာက ဈေးနှုန်းတွေအားလုံးကို ကပ်ထားရတယ်။ မကပ်လို့ရှိရင် ဒဏ်ငွေရိုက်တယ်။ ဘတ် ၁၀၀၀၀ ကနေဘတ် ၁၀၀၀၀၀ အထိရိုက်လို့ရတယ်တဲ့။

မေး–ကပ်ထားတာက ပုံသေသတ်မှတ်ဈေးနှုန်းဆိုတဲ့သဘောလား။

ဖြေ–ပုံသေဈေးနှုန်းတော့ မဟုတ်ဘူး။ ကျွန်မက လူကြည့်ပြီး ရောင်းသေးတာပေါ့။ အမေရိကန် အဖိုးကြီး၊ အဖွားကြီးနှစ်ယောက် တစ်ခါလာဖူးတယ်။ သူတို့က ကိုဇော်ဝင်းဖေ ကားလေးကို အရမ်းသဘောကျတယ်။ လိုချင်တယ်တဲ့။ ပိုက်ဆံလည်း မကျန်တော့ဘူးတဲ့။ ကျွန်မက ဘယ ်လောက်ကျန်လဲဆိုတော့ ဘတ်–၉၅၀ ပဲရှိတယ်တဲ့။ ၉၀၀ ဆိုရင် ကျွန်မတို့ငွေ ၂၀၀၀၀ လောက်ပေါ့။ ဒါနဲ့ ယူသွားလိုက်ပါဆိုပြီး ၉၀၀ ပဲယူထားလိုက်တယ်။ သူတို့ကို ၅၀ ပြန်ပေးလိုက်တယ်။ အဲသည်တော့ အဖိုးကြီး၊ အဖွားကြီးက အရမ်းပျော်သွားတယ်။ ဈေးတင်လို့ရမယ့်လူမျိုးဆိုရင်တော့ ကျွန်မတင်လိုက်တာပေါ့။

မေး–လုပ်ငန်းချဲ့ဖို့ဘယ်လို အစီအစဉ်ရှိပါသလဲ။

ဖြေ–ပြေထဲမှာပဲ ချင်းမိုင်မှာ ဂယ်လာရီတစ်ခုဖွင့်ဖို့ ကြိုးစားနေပါတယ်။ အခန်းကရနေပြီ။ မြန်မာပန်းချီဆရာတွေကလည်း အားပေးကြတယ်။ တကယ ့်လို့ပြခန်းနေရာရပြီဆိုရင် နေရာကိုပဲ စိတ်ပူပါတဲ့။ ပန်းချီကားရဖို့ စိတ်မပူပါနဲ့တဲ့။

(အရင်ကတော့) စတဲ့အချိန်ကစပြီး ကိုယ်ပိုင်ပဲဝယ်တာ။ ကျွန်မရဲ့ ပြခန်းမှာ တင်ထားတာတို့ ဘာတို့မရှိဘူး။

မေး–ချင်းမိုင်မှာဖွင့်မယ့် ဂယ်လာရီကို ရေရှည်မှာ ဘယ်လိုမျှော်မှန်းထားပါသလဲ။

ဖြေ–အများကြီးစဉ်းစားထားတာ ကျွန်မမှာ မရှိပါဘူး။ ကျွန်မအသက်ကြီးတဲ့အချိန်မှာ ပန်းချီကားလေးတွေကြည့်ပြီး အေးအေးဆေးဆေး ဘဝကိုဖြတ်သန်းသွားတဲ့ ဘဝကို လိုချင်တာပါ။ စိတ်ချမ်းချမ်းသာသာနဲ့ပေါ့။ ကျွန်မက တစ်ယောက်တည်းသမားဆိုတော့ ဘဝကို ငြိမ်းငြိမ်းချမ်းချမ်းလေးပေါ့။ ပြခန်းထဲမှာ ထိုင်နေရင်းကို အလိုလိုနေရင်း စိတ်ချမ်းသာတာပေါ့။ အဲသည်လောက်ပဲ ကျွန်မစိတ်ကူးထားပါတယ်။ ဒီနေ့ထက်ထိလည်း စီးပွားရေးအရ ကျွန်မ မအောင်မြင်သေးပါဘူး။ အမှန်အတိုင်းပြောရရင် မနှစ်က မယ်ဆိုင်က ဝမ်ထောင်းဟိုတယ်က ဂယ်လာရီအခန်းစရိတ် ရှုံးပါတယ်။ မနှစ်က မရောင်းရပါဘူး။

နောက်တစ်ခုရှိတာက ကျွန်မရဲ့ အစ်ကိုနှစ်ယောက်က ကျွန်မကို အတတ်နိုင်ဆုံးပံ့ပိုးပါတယ်။ ကျွန်မက အစ်ကိုအငယ်အိမ်မှာနေတယ်။ နေ့ဘက်ဆိုရင် အစ်ကိုအကြီးက ထမင်းကျွေးတယ်။ ညဘက်ဆိုရင် အစ်ကိုအငယ်က ထမင်းကျွေးတယ်။ အစ်ကိုတွေက ကျွန်မဝါသနာပါတာလုပ်ဖို့ ကျွန်မကိုအများကြီးအထောက်အကူပြုပါတယ်။ နောက်ကိုဘာမှ လှည့်ကြည့်စရာမလိုပါဘူး။ ကျွန်မတစ်လ တစ်လပြခန်းခပဲ ရှာရတာ။

(စကားပြောပြီးလို့ ပြန်မယ်အလုပ်မှာ မိုးတွေ နောက်တစ်သုတ်ရွာချလို့ ခဏဆက်နေနေရပြီး ပြန်ခါနီးမှာ မဖြစ်မနေထီးငှားလိုက်တဲ့ မမာမာကို ကျေးဇူးစကားဆိုပါရစေ။ စိတ်ရှည်လက်ရှည် ခုလိုပြောမပြရင် ကျွန်တော်လည်း အခုလိုမျှဝေပြောနိုင်မှာ မဟုတ်ပါဘူး။)

Back...

The Myanmar Chronicle

ADDA Systems
Software Development
That we are able is your advantage
Shwe Dream .com
MYANMARBIBLE.NET

Back...

Dr. Nyo Nyo Kyaing

Degrees:

1) MPH(HP&M), 1996, Johns Hopkins School of Hygiene and Public Health,Baltimore, USA

2) M.Med.Sc (PH), 1989, Institute of Medicine, Yangon

3) M.B, B.S; 1980, Institute of Medicine, Mandalay

Designation:

Deputy Director (Primary Health Care), Project Manager of Tobacco Control Programme in Myanmar.

Funded Research:

1) Study on Poverty alleviation and tobacco control in Myanmar (WHO SEARO) on going

2) Situational Analysis of Women and Tobacco in South-East Asia Region, (WHO SEARO) 2003

3) Pilot Global Medical Doctors Survey (WHO) 2003

4) Pilot Study on Community-based Cessation of Tobacco Use (WHOSEARO) 2003

5) Review of multisectoral mechanisms in comprehensive tobacco control mechanisms in Myanmar (WHO SEARO) 2002

6) Myanmar Sentinel Tobacco Use Prevalence Study (WHO SEARO)(2001)

7) Study on Tobacco Economics in Myanmar (WHOSEARO)(2001)

8) Global Youth Tobacco Survey (WHO, CDC) 2001

Papers, Publications

1) Study on Tobacco Economics in Myanmar, HNP Discussion Paper No; 14, World Bank and WHO

2) Prevalence of tobacco use in Myanmar (2001)

(Paper presented at Myanmar Research Congress)

3) Knowledge, attitude and behaviour of tobacco use in Myanmar (2001) (Paper presented at Myanmar Research Congress)

4) Myanmar Global Youth Tobacco Survey (2001) (Report submitted to CDC and WHO, Fact sheet available on website URL)

5) Situational Analysis of Environmental Sanitation in Thingangyun Township (thesis, 1989)

6) Baseline study for Human Development Initiative Townships (UNDP Report,1995)

Close...